

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Biblia Elobi Nini Na Ntina Ya Bwanya? — Moboko · Makomi ya KJV elongo na Mituya ya Strong

THE FOUNDATION · THE ORIGINAL STUDY, SET IN THE ANCIENT ORDER

Bwanya — Malakisi ya Motuya ya Biblia

LILOBA YA EBANDELI

Bato nyonso balingaka kozala na bwanya, kasi bato mingi te bakobandaka esika oyo Nzambe abandaka. Bwanya ezali na esika ya ebandeli: kobanga Yawe. Monoko ya kala ebengaka bwanya "chokmah" (H2451, bwanya), mpe ebengaka kobanga wana "yirah" (H3374, kobanga); banda na ebandeli tii na nsuka, biloko yango mibale etambolaka esika moko. Nzambe abombaka bwanya te epai na yo. Apesaka yango. Ebimaka na monoko na Ye moko, mpe abombaka yango mpo na bato ya sembo lokola bomengo. Kasi osengeli kotimola yango, ndenge bato batimolaka palata. Mpe simba malamumu likambo oyo: okoki te kozwa boyebi ya Nzambe soki oyebi naino te kobanga Yawe. Oyo ezali boyekoli ya moboko na likambo ya bwanya: esika bwanya ebandaka, lipamboli nini ezalaka likolo ya baye babangaka Ye, kobanga wana ezali nini, mpe ndenge nini Kondimana ya Sika ekobaka yango. Tanga liloba na liloba na miso na yo moko. Luka yango malamumu.

MITUNA MISATO OYO BOYEKOLI OYO EKOYANOLA:

1. Bwanya ebandaka wapi, mpe nani apesaka yango?
2. Mapamboli nini ezali ya bato oyo babangaka Yawe?
3. Kobanga Yawe ezali nini, mpe Boyokani ya Sika eteyaka yango kaka?

MALOKA YA NTINA YA GRIKI

“Bobangi” — **G5401 phobos** — kobanga, kotosa
Kotambola na kobanga Nkolo, mangomba ezalaki kobakisama

“Bobangi” — **G5399 phobeo** — kobanga, kotosa
Kasi banga ye

“Bwanya” — **G4678 sophia** — Bwanya

bwanya kaka wana, oyo ememami kino na Boyokani ya Sika

“**Kolenga**” — **G5156 tromos** — kolenga, koningana esangani na kobanga
salela mozindo na yo mpenza mpo na kobongisa lobiko na yo na kobanga mpe na kolenga

“**Bosoto**” — **G3436 molusmos** — bosoto, elembo ya mbindo
kómisa biso peto longwa na mbindo nyonso ya mosuni mpe ya molimo

MAKAMBO YA NTINA YA EBREU

“**Bwanya**” — **H2451 chokmah** — bwanya, mayele; kokanisa, kososola, koyeba malamumu
Yawe apesaka bwanya

“**Bobangi**” — **H3374 yirah** — kobanga, kotosa
bobangi ya Yawe ezali ebandeli ya bwanya

“**Bobangi**” — **H3372 yare** — kobanga, kotosa
Bóbánga Yawe, bino basantu na ye

“**bososoli**” — **H998 biynah** — kokanga ntina, koyeba kokabola (bososoli)
molimo ya bwanya mpe ya bososoli

“**Boyebi**” — **H1847 daath** — Boyebi
koluka boyebi ya Nzambe

“**Bwanya ya solo**” — **H8454 tuwshiyah** — boyebi ya solo oyo ekambaka na elonga
Abombeli bato ya sembo yango

“**Bososoli ya nokinoki**” — **H7306 ruwach** — na koyoka nsolo; koyeba mbala moko
Nsolo eyebani nokí eyebisaka na mbala moko.

“**ayokelaka mawa**” — **H7355 racham** — boyokani mawa, bolingo, mawa
Yawe ayokelaka bato oyo bazali kobanga ye mawa

LIKAMA YA EBANDELI

Banzembo 111:10 Kotosa Yawe ezali mosisa ya bwanya; bato nyonso oyo batosaka Yawe bazali na mayele ya peto. Lokumu ya Yawe ezali ya libela na libela. **[H2451 chokmah ■] [H3374 yirah ■]**

BOBANGI NKOLO = EBANDELI YA BWANYA → BOSENGO MALAMU EZALI EPAI YA BAOYO NYONSO BAKOSALAKA MITINDO NA YE.

(Makanisi na ngai ya moko — bwanya esengeli kobanda na kobanga Yawe; ezali na ekuke mosusu te. Mpe tálá epai bososoli malamumu ezawamaka: epai ya bato oyo BASALAKA mibeko na ye. Bososoli malamumu ezali elonga malamumu, mpe eyaka na nzela ya kosala, kasi na nzela ya koyoka kaka te.)

I. KOBANGA Yawe EZALI EBANDELI YA BOSENGO

A. Ezayi 11:2 Molimo na Yawe akowumela na likolo na Ye: Molimo ya bwanya mpe ya mayele, Molimo ya toli mpe ya nguya, Molimo ya boyebi mpe ya kotosa Yawe; **[H3374 yirah ■] [H1847 daath ■] [H998 biynah ■] [H2451 chokmah ■]**

MOLIMO NA Yawe AKOWUMELA NA LIKOLO NA YE = MOLIMO YA BWANYA MPE YA MAYELE + MOLIMO YA BOYEBI MPE YA KOTOSA Yawe.

(Makanisi na ngai moko — kobanga Yawe ebandaka na Molimo. Elobelami awa kati na makambo ya Molimo ya Yawe, mpe efandaka esika ye afandaka.)

B. Ezayi 11:3 esengo na ye ekozala na kotosa Yawe. Akokata makambo ndenge emonanaka na libanda te to mpe akozwa mikano te kolanda biyoka-yoka; **[H3374 yirah ■] [H7306 ruwach ■]**

MAYELE MA MBANGU NA KOBANGA NKOLO → AKOSAMBISA TE NA KOTALA YA MISO NA YE + AKOPAMELA TE NA KOYOKA YA MATOYI NA YE.

(Makanisi na ngai — bososoli ya mbala moko: liloba ezali ruwach (H7306, koyoka nsolo). Ndenge nsolo oyo bayebi malamu ememelaka bososoli ya mbala moko, kobanga Yawe ekomisaka moto na lombango — ayebaka likambo liboso ete miso na matoyi basilisa yango, mpe akataka likambo te na kotalela oyo miso na ye emonaka.)

C. Masese 2:6 Pamba te Yawe nde apesaka bwanya, mpe maloba ya monoko na Ye epesaka mayele mpe bososoli. [H1847 daath ■] [H2451 chokmah ■]

PAMBA TE Yawe NDE APESAKA BWANYA → MPE MALOBA YA MONOKO NA YE EPESAKA MAYELE MPE BOSOSOLI.

D. Masese 2:7 Abongiselaka bato ya sembo elonga mpe azali nguba ya bato oyo batambolaka na bosembo. [H8454 tuwshiyah ■]

ABOMBELAKA BATO YA SEMBO BWANYA YA SOLO + AZALI NGUBA MPO NA BAOYO BATAMBOLAKAKA NA BOSEMBO.

(Makanisi na ngai — bwanya ya solo ezali tuwshiyah (H8454, bwanya ya solo) — bwanya oyo etele mi ngwi, bwanya oyo ekokamba na lolenge malamu. Abombaka yango mpo na bato ya sembo, ndenge moto abombaka bomengo; mpe ye moko azali nguba ya baoyo batambolaka na bosembo.)

E. Masese 2:4 soki oluki yango penza ndenge balukaka palata to bomengo oyo ebombama [H4301 matmown ■]

SOKI OLUKI YE LOKOLA PALATA + OLUKI YE LOKOLA BIBOMBAMA YA MOSOLO.

F. Masese 2:5 okososola solo soki kotosa Yawe elakisi nini mpe okozwa boyebi ya Nzambe. [H1847 daath ■] [H3374 yirah ■]

EKOZALA ÉTÉ OKOSOSOLA KOBANGA NKOLO + OKOZWA BOYEBI YA NZAMBE.

(Makanisi na ngai ya moko — ntango nini? Ntango okoyamba maloba na ye, ntango okotia litoyi na yo epai na yango, mpe okoganga mpo na koluka boyebi, mpe okoluka ye ndenge bato bakolukaka palata. Bongo — kasi te liboso — okososola kobanga Yawe, mpe okomona boyebi ya Nzambe. Okoki te kobakisa boyebi na kondima na yo soki osili te kososola kobanga Yawe; mpe bwanya oyo ebombami mpo na bato ya sembo.)

II. MAPAMBOLA YA BAOYO BABANGAKA NKOLO

A. Banzembo 128:1 Nzembo ya mobembo mpo na kokende na Tempelo ya Yawe. Esengo na moto oyo atosaka Yawe mpe alandaka banzela na Ye! [H3373 yare ■]

NZEMBO YA MOBEMBO MPO NA KOKENDE NA TEMPELO YA Yawe + ESENGO NA MOTO OYO ATOSAKA Yawe MPE ALANDAKA BANZELA NA YE.

B. Mosakoli 12:13 Yoka suka ya mateya nyonso: Tosa Nzambe mpe batela mibeko na Ye, pamba te yango nde eleki na tina mpo na moto. [H3372 yare ■]

KOBANGA NZAMBE + KOTOSA MITINDO NA YE = MOKUMBA MOBIMBA YA MOTO.

C. Banzembo 34:10 (KJV 34:9) Bino basantu ya Yawe, botosa Yawe; pamba te bato oyo batosaka Ye bazangaka eloko moko te. [H3372 yare ■]

BÓBANGA Yawe → BOZANGI EZALI TE MPO NA BAOYO BABANGAKA YE.

D. Banzembo 103:11 Ndenge likolo etombolama mosika ya mabele, ndenge wana mpe bolingo na Ye ezali monene mpo na bato oyo batosaka Ye; [H2617 checed ■]

NDENGE LIKOLO ETOMBOLAMA MOSIKA YA MABELE = NDENGE WANA MPE BOLINGO NA YE EZALI MONENE MPO NA BATO OYO BATOSAKA YE.

E. Banzembo 103:13 Ndenge tata alingaka makasi bana na ye, ndenge wana mpe Yawe alingaka makasi bato oyo batosaka Ye; [H7355 racham ■]

NDENGE TATA ALINGAKA MAKASI BANA NA YE = NDENGE WANA MPE Yawe ALINGAKA MAKASI BATO OYO BATOSAKA YE.

(Makanisi na ngai ya moko — pities ezali racham (H7355, kozala na mawa): kolina na boboto, ndenge tata alingaka mwana na ye moko. Ezali libula ya bato oyo babangaka ye — ezali te somo, kasi bolingo ya boboto ya Tata.)

III. KOBANGA NKOLO EZALI KOYINA MABE

A. Masese 8:13 Kotosa Yawe ezali koyina mabe. Nayinaka lolendo, lofundu, nzela ya masumu mpe monoko ya lokuta. [H7451 ra ■] [H3374 yirah ■]

BOBANGI Yawe = KOYINA MABE.

B. Masese 16:6 Bolingo mpe bosembo elongolaka mbeba; kotosa Yawe etindaka moto kokima mabe. [H3374 yirah ■]

NA KOBANGA YAWE → BATO BAKOTIKAKA MABE.

(Makanisi na ngai — liboso koyina yango, na nsima kotalola yango na mokongo. Kobanga NKOLO ezali koyina makambo oyo ye ayinaka; mpe moto oyo ayinaka mabe akotelema pene na yango te mpo na ntango molai.)

C. Masese 19:23 Kotosa Yawe ememaka na bomoi, esalaka ete moto azala na kimia; boye ata mabe moko te ekokomela ye. [H2416 chay ■] [H3374 yirah ■]

KOTOSA YAWE EMEMAKA NA BOMOI → ESALAKA ETE MOTO AZALA NA KIMIA.

IV. KOBANGA NKOLO NA LOLEMO YA SIKA

A. Matayo 10:28 Bobanga te bato oyo bakoki koboma nzoto, kasi bazangi makoki ya koboma elimo; bobanga nde Ye oyo akoki koboma nzoto mpe elimo kati na lifelo. [G622 apollumi ■] [G5399 phobeo ■]

BOBANGA TE BATO OYO BAKOKI KOBOMA NZOTO → BOBANGA NDE YE OYO AKOKI KOBOMA NZOTO MPE ELIMO KATI NA LIFELO.

(Makanisi na ngai moko — monoko ya kala elobi yirah (H3374, kobanga); monoko ya sika elobi phobos (G5401, kobanga). Monoko ebongwani, kasi kobanga elongwaki te. Tia kobanga na yo na oyo ekoki: te epai ya moto, oyo akoki koboma nzoto kaka — kasi epai ya ye oyo akoki koboma molimo mpe nzoto. Nzokande kanisá soki ye nani: Mobikisi, mpe abikisaka mobimba.)

B. Misala ya Bantoma 9:31 Kati na Yuda mobimba, Galile mpe Samari, Lingomba ezalaki na kimia, ezalaki kolenda mpe kotosa Nkolo, mpe motango ya bandimi na yango ezalaki kobakisama na lisungi ya Molimo Mosantu. [G4129 plethuno ■] [G5401 phobos ■]

KOTAMBOLA NA KOBANGA NKOLO + NA KOBONDISAMA YA MOLIMO MOSANTU → BAKÓMAKI EBELE.

(Makanisi na ngai ya moko — kotambola na kobanga Nkolo ekómisaka mingi. Mpe tálá baninga oyo ekendaka na yango: kobanga Nkolo mpe kobondisama ya Molimo Mosantu etambolaka esika moko. Ezali te bipai bibale bikeseni; mangomba ezalaki na yango mibale, mpe ekolaki.)

C. 2 Bakolinto 7:1 Balingami na ngai, lokola tozali na bilaka ya lolenge oyo, tomipetolaka na nyonso oyo ekomisaka nzoto mpe molimo mbindo, mpo na kotambola na bomoi ya bosantu, kati na kotosa Nzambe. [G5401 phobos ■] [G42 hagiosune ■] [G3436 molusmos ■]

MIKOMISA BISO MOKO NA MBINDO NYONSO YA MOSUNI MPE YA MOLIMO → KOKOMISA BOSANTU MOBIMBA NA KOBANGA NZAMBE.

(Makanisi na ngai moko — bosantu ekokisamaka na kokoka na kobanga Nzambe. Bosoto awa ezali molusmos (G3436, bosoto) — eloko oyo epakolami, lokola potopoto na elamba; mpe ezali kobebisa nzoto mpe molimo. Kopetola ezali mokumba na biso — tomipetola — mpe na kobanga Nzambe, bosantu ekomaka na kokoka mpenza.)

D. Bafilipi 2:12 Yango wana, balingami na ngai, ndenge bozalaki tango nyonso na botosi, bokoba kosala mpo na lobiko na bino, na kobanga mpe na kolenga: bokosalaka bongo kaka te tango nazali elongo na bino, kasi mpe sik'oyo, na kolekisa, tango nazali elongo na bino te; [G5156 tromos ■] [G5401 phobos ■] [G4991 soteria ■]

SALA LOBIKO NA YO MOKO = NA KOBANGA MPE NA KOLENGA.

(Makanisi na ngai ya moko — kolenga ezali tromos (G5156, kolenga): koningana oyo ekendaka esika moko na bobangi. Ezali lobiko na yo moko oyo ozali kosala na yango; sala yango na bobangi mpe na kolenga.)

KOSUKISA

Masese 2:5 okososola solo soki kotosa Yawe elakisi nini mpe okozwa boyebi ya Nzambe. [H1847 daath ■] [H3374 yirah ■]

KOKANGA NTINA YA KOBANGA YAWE → KOZWA BOYEBI YA NZAMBE.

Banzembo 103:17 Kasi bolingo ya Yawe mpo na bato oyo batosaka Ye, mpe bosembo na Ye mpo na bakitani na bango [H2617 checed ■]

NGOLU YA NKOLO = UT LOBIKO KIN LOBIKO EPAI YA BATO OYO BAKOBANGAKA YE.

(Makanisi na ngai ya moko — sik'oyo tósangisa likambo mobimba. Kobanga Yawe ezali ebandeli ya bwanya. Yawe apesaka bwanya; abombaka yango mpo na bato ya sembo; mpe moto oyo alukaka yango lokola palata akososola kobanga Yawe, mpe akozwa boyebi ya Nzambe. Kobanga wana ezali koyina mabe. Kobanga wana ekokambaka na bomoi. Mangomba oyo etambolaka na yango ezali komibakisa, mpe bosantu ekokokisama na kati na yango. Mpe likolo ya baye babangaka ye, ngolu ya Yawe ezali banda seko na seko. Kobanga Yawe ezali te ekuke ya molili; ezali ekuke oyo ekotisaka na ngolu na ye. Bandá kuna.)

MOKAPO MOKE YA MOMEKANO

1. **Nzembo 111:10 — Kotosa Yawe ezali mosisa ya:**
 - a) boyebi
 - b) bososoli
 - c) bwanya
2. **Matayo 10:28 — Nzokande bobanga nde Ye oyo akoki koboma:**
 - a) elimo mpe nzoto kati na lifelo
 - b) nzoto, kasi molimo te
 - c) molimo, kasi nzoto te
3. **Masese 2:4 — Soki oluki yango penza ndenge balukaka palata to bomengo oyo ebombama**
 - a) wolo ya kitoko
 - b) bomengo oyo ebombama
 - c) mabanga ya motuya
4. **Masese 2:6 — Pamba te Yawe nde apesaka bwanya, mpe maloba ya monoko na Ye epesaka:**
 - a) bwanya mpe teya
 - b) toli mpe nguya
 - c) boyebi mpe mayele mpe bososoli
5. **Masese 8:13 — Kotosa Yawe ezali:**
 - a) koyina mabe
 - b) kolongwa na mabe
 - c) kobanga mabe
6. **Misala 9:31 — Kotambolaka na kobanga Nkolo, mpe na kobondisama na Molimo Mosantu, Lingomba ezalaki:**
 - a) enolenda
 - b) epalanganaki
 - c) ebakisamaki
7. **Mosakoli 12:13 — Tosa Nzambe mpe batela mibeko na Ye, pamba te yango nde eleki na tina mpo na moto:**
 - a) mosisa ya mayele
 - b) mokumba mobimba ya moto
 - c) esúka ya bato ba bwanya

BIYANO YA SOLO: 1-c, 2-a, 3-b, 4-c, 5-a, 6-c, 7-b

BOYEBI EYA LOKETO YA BOYEKOLI OYO

NDENGE EBANDELI MIBALE EKOKANI: MASESE 1:7 ELOBI ETE KOBANGA YAWE EZALI EBANDELI YA BOYEBI, MPE MASESE 9:10 ELOBI ETE EZALI EBANDELI YA BWANYA — TIA EBANDELI MIBALE WANA ESIKA MOKO MPE LUKA KOYEBA BOKESANI NA KATI NA YANGO.

NDENGE MOKAPO MOBIMBA ELUKAKA YANGO: YOBO 28 ATUNAKA ESIKA BWANYA EKOZWAMA, MPE ESUKISAKA ETE, KOBANGA NKOLO, WANA EZALI BWANYA (YOBO 28:28).

NDENGE BOMENGO EBOMBAMI SIK'OYO: LUKÁ YE LOKOLA BOMENGO OYO EBOMBAMI (NTOLI 2:4) EKOKAMBA NA OYO AZALI NA BOMENGO NYONSO YA BWANYA MPE YA BOYEBI EBOMBAMI KATI NA YE (KOLOSE 2:3).

→ NDenGE MOLIMO EZALI KOPEMA LIKOLO YA NZETE YA ETAPE: MOLIMO YA BWANYA EKOPEMA LIKOLO NA YE (YIS. 11:2)

— LUKÁ MOTO OYO MOLIMO YA BWANYA EPEMI LIKOLO NA YE.

NDENGE YA KOZWA YANGO SOKI OZANGI YANGO: SOKI MOKO KATI NA BINO AZANGI BWANYA, TIKA YE ASENGA EPAI YA NZAMBE, OYO APESAKA BATO NYONSO NA BOBOTO, MPE APAMELAKA BANGO TE (YAKOBO 1:5).

SOURCES & CREDITS

Scripture: Lingala Bible (CC BY-SA 4.0) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.
Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).
Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).
Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).
© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).